

qendra e provimeve

GJEOGRAFI

KONTROLLIMI EKSTERN I DIJES SË NXËNËSVE
NË FUND TË CIKLIT TË TRETË TË SHKOLLËS FILLORE

PRILL, VITIT MËSIMOR 2018/2019

UDHËZIM

Testi nga gjeografia zgjat **70 minuta**.

Numri maksimal i pikëve është **100**. Detyra e cila nuk është zgjidhur saktë **nuk sjell** pikë negative.

Në provim nuk lejohet:

- prezantimi i rrejshëm,
- shikimi i detyrave të provimit para se të jap leje mësimdhënësi kujdestar,
- pengimi i nxënësve tjerë,
- përdorimi i mjeteve të palejuara,
- futja e ushqimit në provim (lejohet vetëm uji),
- mosrespektimi i shenjës për përfundimin e provimit.

Mjetet e lejuara janë: lapsi i thjeshtë dhe goma, lapsi kimik dhe korrektori.
Punimi i nxënësit duhet të shkruhet me laps kimik.

SHIFRA E NXËNËSIT

1. Shkruaji përgjigjet e sakta:

- A. Ylli më i afërt i planetit tonë është: _____.
- B. Në gjithësi (kozmos) çdo trup, prandaj edhe thërmijat më të imëta kanë tërheqje të ndërsjellë. Forca tërheqëse quhet _____.
- C. Shprehja më besnike e sipërfaqes së Tokës është modeli i zvogëluar i Tokës, ajo është _____.
- D. Planeti më i vogël dhe më i largët në raport me Diellin është planeti _____.

4 pikë

2. Krahas dhënies së formave të relievit rretho shkronjën E nëse mendon se është krijuar me erozion ose shkronjën A nëse mendon se është krijuar me akumulim (sedimentim):

FORMAT E RELIEVIT

PROCESI ME TË CILIN KRIJOHET

A. Ada	E	A
B. Dyna	E	A
C. Klifi	E	A
D. Vorbulla	E	A

4 pikë

3. Lidhe forcën e jashtme dhe formën e relievit e cila krijohet me veprimin e tij. (në kolonën e djathtë një përgjigje është e tepërt)

1. abrazioni	A. dyna
2. erozioni i erës	B. kanjoni
3. erozioni lumorë	C. klifi
4. erozioni karstik	D. morena
	E. shkrepit

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

4 pikë

4. Lidhi.

1. makja	A. zona të veshura me barëra të ulëta
2. stepa	B. pylli i shkozës dhe ahut
3. tajga	C. shkurre fletëtrashë dhe drurë të ulët në Mesdhe
4. tundra	D. pylli halorë në pjesën veriore të brezit të mesëm
	E. zona natyrore me likene dhe myshqe

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

4 pikë

**5. Cila nga hartat ka shkallën (përpjesëtimin) më të imët?
(Rretho shkronjën mbi hartë)**

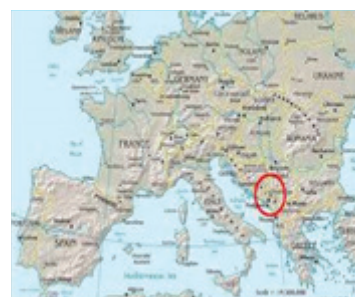
A.

B.

C.

1 pikë

6. Plotësoji fjalitë:

- A. Batica është _____.
- B. Zbatica është _____.
- C. Batica dhe zbatica me një fjalë quhen _____.
- D. Baticën dhe zbaticën i shkakton _____.

4 pikë

7. Shiko figurën dhe përgjigju në pyetjet.

Instrumenti i cili është i paraqitur në figurë quhet _____,
shërben për matjen e _____.
Njësia me të cilën shprehet vlera e matur është _____.

3 pikë

8. Në fotografitë e mëposhtme janë paraqitur objektet e vendeve të lutjeve të tri religjioneve botërore. Pranë fotografive shkruaj emrin e religjionit të cilat i përfaqësojnë.

A. _____

B. _____

C. _____

3 pikë

9. Plotësoji fjalitë:

A. Nataliteti (lindja) është _____.

B. Mortaliteti (vdekja) është _____.

C. Shtimi natyrorë është _____.

D. Njësia me të cilën shprehen këto vlera është _____.

4 pikë

10. Cilat janë elementet matematikore të hartës?

A. _____

B. _____

C. _____

3 pikë

11. Nëse në Podgoricë është ora 12 . Sa do të jetë ora në Londër e cila gjendet në zonën fqinje të kohës, në perëndim nga e jona?

Përgjigja: _____.

1 pikë

12. Në hartën e Evropës me numra nga 1 deri në 4 janë shënuar gadishujt e mëdhenj. Shkruaj emërtimet e tyre në vijat të cilat janë shënuar me numra.

1. _____

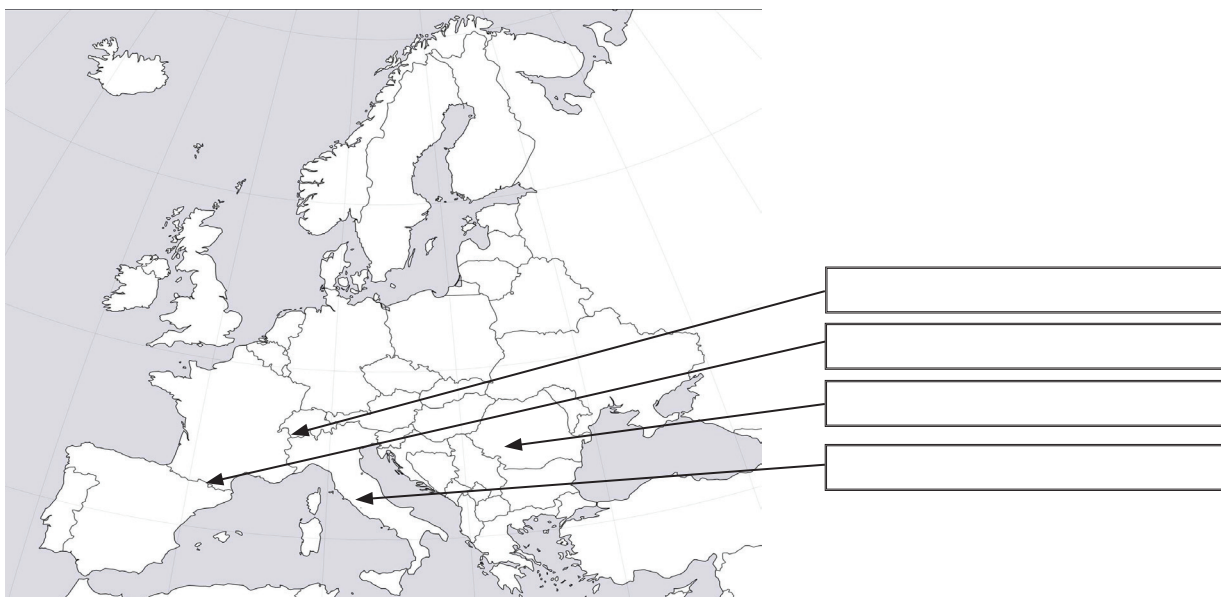
2. _____

3. _____

4. _____

4 pikë

- 13.** Në hartën e Evropës janë shënuar me shigjeta kurorat më të mëdha malore, shkruaji në kolona emërtimet e atyre kurorave

4 pikë

- 14.** Lidhi shtetet me prodhimet që njihen:
(një konstatim në kolonën e djathtë është i tepërt)

1. Zvicra	A. Automobili Wolksvagen, Simens
2. Italia	B. Liga Kalço, brendet e modës Armani, Versaçe, automobili Fiat
3. Gjermania	C. Çokollata Nestle, ora Swoç
4. Çekia	D. Lego kubet, përrallat e Andersenit
	E. Qelqi kristal, automobili Shkoda, birra

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

4 pikë

- 15.** A. Ultësira më e madhe e Evropës Jugore gjendet në Gadishullin Apenin, e krijuar me sedimentimin e valëve të lumit Po _____.

B. Për nga mënyra e krijimit Liqeni i Ohrit dhe Dojranit i takojnë grupit të _____.

C. Lumi më i madh i cili rrjedh nëpër Serbi është _____.

3 pikë

16. Shëno në tabelë emërtimet e objekteve gjeografike në bazë të shenjave të tyre kyçe nga kolona djathtas.

1.		A.	Pllaja më e lartë në Botë
2.		B.	Sistemi më i madh në Botë
3.		C.	Liqeni më i thellë në Botë
4.		D.	Arkipelagu më i madh në Botë
5.		E.	Liqeni më i madh në Botë

5 pikë

17. Plotëso fjalinë:

Duke lundruar nga Deti Mesdhe drejt Detit të Kuq kalojmë nëpër kanalin _____, ndërsa nga Deti i Kuq deri në Oqeanin Indian kalojmë nëpër ngushticën e _____.

2 pikë

18. Shiko figurën dhe përfundo:

Vajza majtas qëndron në Oqeanin _____, ndërsa vajza djathtas në oqeanin e _____.

2 pikë

19. Nëse konstatimi është i sakët rretho S, nëse konstatimi është i pasaktë rretho P.

1.	Amerika Veriore plotësisht është e vendosur në hemisferën veriore dhe lindore të Tokës.	S	P
2.	Alaska është territor i Rusisë.	S	P
3.	Amerikës Veriore i takojnë Grënlanda, ishujt Bermude dhe Antilet.	S	P
4.	Malet Shkëmbore përfshijnë rreth një të tretën e territorit të përgjithshëm të Amerikës Veriore.	S	P

4 pikë

20. Me ndihmën e hartës ceki emërtimet e liqeneve të Mëdhenj të Amerikës Veriore?

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

5 pikë

21. Plotëso fjalinë:

Nëse Amazoni me pjesën më të madhe rrjedh nëpër Brazil, atëherë lumi Orinoko rrjedh nëpër _____, ndërsa Parana nëpër _____.

2 pikë

22. Plotëso fjalinë:

Dita e shtetësisë së Malit të Zi është _____, ndërsa dita e pavarësisë është _____.

2 pikë

23. Plotëso fjalinë:

Gjatësia e kufirit tokësor e Malit të Zi është _____ km, kufiri më i gjatë është me _____, ndërsa më i shkurtri është me _____ dhe ka një gjatësi prej _____ km.

4 pikë

24. Plotëso fjalinë:

Në hyrje në Bokë ndodhet ishulli _____, në gjirin e Tivatit ndodhe ishulli _____ dhe _____, në afërsi të Perastit gjendet ishulli _____ dhe _____.

5 pikë

25. Kanionet më të njohura në malet e larta te Veriut të Malit të Zi janë:

A. _____

B. _____

C. _____

3 pikë

26. Nëse konstatimi është i sakët rretho S, nëse është i pasakët rretho P.

A. Vendbanimet ndahen në fshatra dhe qytete. S P

B. Qytetet në të cilat kryqëzohen dy apo më shumë rrugë quhen qendra të komunikacionit. S P

C. Qytetet në të cilat janë të vendosura fakultetet dhe institucionet e fakulteteve quhen qendra kulturore. S P

D. Vendbanimet qytetare në të cilat gjenden selitë e komunave, në të cilat gjenden njësitë vendore të organeve shtetërore janë qendra administrative. S P

4 pikë

- 27.** Në pjesën Jugore të Malit të Zi, janë shënuar kurorat më të mëdha malore. Në kolonë shënoni emërtimet e kurorave malore.

A.

B.

C.

3 pikë

- 28.** Nëse konstatimi është i sakët rretho S, nëse është i pasakët rretho P.

A. Vrellat (burimet) të cilat paraqiten në fundin e detit, ndërsa ushqehen me ujin e ëmbël nëntokësor nga prapavija karstike quhen vrella nëndetare ose vrula.

S P

B. Burimet uji i të cilave për shkak të sasisë së rritur të mineraleve të tretura dhe që kanë tipare shëruese quhen burime termominerale.

S P

C. Lumenjtë të cilët rrjedhin nëpër kanalet nëntokësore dhe pjesërisht paraqiten në sipërfaqe janë nëntokësorë (gremiyorë).

S P

D. Shpella më e njohur dhe e valorizuar në aspekt turistik është shpella Lipska, tek Cetina.

S P

4 pikë

29. Plotëso fjalinë:

Liqeni i Shkodrës është kriptodepresion, çka do të thotë se _____
ndodhet nën _____.

2 pikë	
--------	--

30. Shëno përgjigjet e sakta:

Për nga tipi qytetet e Malit të Zi ndahen në:

A. _____

B. _____

C. _____

3 pikë	
--------	--

E PLOTËSON KOMISIONI PËR VLERËSIM

Numri i përgjithshëm i pikëve të fituara në test: _____

Nota: _____

KOMISIONI:

VLERËSUESI KRYESOR: _____

Data _____ 2019